

Instrukcja 2

Sterowanie oraz podstawowe animacje

Podstawy tworzenia gier

Obsługa wejścia

Obsługa wejścia wprowadzonego przez użytkownika (np. **naciśnięcia klawisza** na klawiaturze lub myszy) to kluczowy aspekt tworzenia gier. Pozwala ono na interakcję z programem. W Pygame wejście jest obsługiwane za pomocą zdarzeń - **Event**. Najważniejszymi zdarzeniami związanymi z wejściem są „zdarzenia klawiatury”. Pozwalają one „wykryć” naciśnięcia **jakiegokolwiek** klawisza, a następnie wykonanie określonych akcji, w zależności od tego który klawisz został naciśnięty.

1. Wewnątrz pętli gier znajduje się pętla **for**, pozwalająca na obsługę poszczególnych zdarzeń. Kod z poprzedniej listy:

```
running = True
while running: #pętla gry
    for event in pygame.event.get(): #pętla obsługi zdarzeń
        #w tym miejscu możliwa jest obsługa
        #poszczególnych zdarzeń
    pygame.display.update()
pygame.quit()
```

2. Podstawowym zdarzeniem (umieszczonym już w pętli w poprzedniej instrukcji) jest wyłączenie gry. Wartość zmiennej **running** zostaje zmieniona na **False**, co kończy działanie pętli gry, a co za tym idzie, działanie programu.

```
if event.type == pygame.QUIT:
    running = False
```

3. Kolejnym zdarzeniem jest wykrycie naciśnięcia klawisza. Naciśnięcie **jakiegokolwiek** klawisza na klawiaturze jest samo w sobie zdarzeniem, a rozpoznanie poszczególnych klawiszy odbywa się na kolejnym etapie.

```
if event.type == pygame.KEYDOWN:
    #w tym miejscu umieszczamy kod obsługujący
    #poszczególne klawisze
```

UWAGA: Poszczególne rodzaje zdarzeń (**event.type**) są sprawdzane niezależnie od siebie - pozwala to na umieszczenie warunku **if** pod **if**, (bez **elif**) ponieważ spełnienie jednego warunku nie wpływa na wykonanie kolejnego (jak w przypadku bloku **else** pomijanego gdy wcześniejsze zostają wykonane)

4. Po wykryciu naciśnięcia klawisza możliwe jest „rozpoznanie” klawisza i wykonanie kodu wynikającego z tego faktu. Każdy klawisz posiada swoją nazwę np. `K_UP` oznacza strzałkę w górę.

Poniższy kod przedstawia obsługę klawisza `esc` oraz dwóch strzałek

```
if event.key == pygame.K_ESCAPE:
    running = False
if event.key == pygame.K_UP:
    #miejsce na kod, który ma zostać wykonany
    #po naciśnięciu strzałki w górę
if event.key == pygame.K_DOWN:
    #miejsce na kod, który ma zostać wykonany
    #po naciśnięciu strzałki w dół
```

5. W podobny sposób wykonywana jest obsługa zdarzeń naciśnięcia klawisza myszy. Jego pozycja może zostać wykorzystana w kodzie np. do rysowania

```
if event.type == pygame.MOUSEBUTTONDOWN:
    position = pygame.mouse.get_pos()
    pygame.draw.circle(game_view, "blue", position, 20)
```

W powyższym przykładzie, funkcja `pygame.mouse.get_pos()` zapisuje aktualną pozycję myszy w formie `(x, y)`. Gdy użytkownik kliknie lewym przyciskiem myszy (zdarzenie `pygame.MOUSEBUTTONDOWN`), rysujemy kółko o promieniu 20 pikseli o punkcie środkowym w miejscu kliknięcia.

Funkcje (przypomnienie)

Funkcja to blok kodu wielokrotnego użytku (grupa instrukcji), który jest wykorzystywany do wykonania określonego działania. Definiujemy je używając słowa kluczowego `def`, a następnie `nazwy` funkcji, po której następują nawiasy `()`. Kod wewnątrz funkcji jest `wcięty` (przesunięty za pomocą tabulatora)

```
def nazwa_funkcji():
    #Kod wewnątrz funkcji
```

W celu „wywołania” funkcji, to znaczy wykonania kodu znajdującego się w jej wnętrzu, należy użyć jej nazwy wraz z nawiasami

```
nazwa_funkcji()
```

Do funkcji możemy przekazywać parametry - określone zmienne (np. liczby, teksty, listy, itp.), które zostaną wykorzystane wewnątrz funkcji. Nazwy parametrów umieszczamy wewnątrz nawiasów po nazwie funkcji.

```
def draw_rectangle(x, y):
    pygame.draw.rect(game_view, "red", (x, y, 100, 150)
```

Parametry `x` i `y` reprezentują współrzędne punktu początkowego prostokąta

W celu narysowania prostokąta z użyciem powyższej funkcji wystarczy „wywołać” jej nazwę, a w nawiasie podać współrzędne punkt początkowego. W takiej sytuacji wymiary i kolor prostokąta pozostaną bez zmian (takie jak zdefiniowane w funkcji), a zmieniać będzie się tylko położenie punktu początkowego. Funkcje można wywoływać wielokrotnie.

```
draw_rectangle(50, 20)
draw_rectangle(170, 120)
draw_rectangle(480, 200)
```

Zadanie 1

Wykorzystaj projekt z poprzedniego zadania. Napisz kod, który po **naciśnięciu myszy** wywoła napisaną samodzielnie funkcję `draw_circle`, a jako parametr przekaże jej **pozycję** kliknięcia myszą. Funkcja ma za zadanie narysować **okrąg** w miejscu naciśnięcia myszy. W przypadku naciśnięcia **spacji**, program ma „wyczyścić” ekran (wykorzystując wspomnianą w poprzedniej instrukcji funkcję `fill`).

ROZSZERZENIE: Funkcja powinna **losować** kolor, aby za każdym kliknięciem rysowano okrąg o innym kolorze. Skorzystaj ze sposobu deklarowania kolorów w formacie **RGB** z poprzedniej instrukcji, a także biblioteki `random` (`randint`).

Poruszanie elementu

Poniższy przykład przedstawia sposób „animacji” kwadratu o określonym rozmiarze. Na początku zdefiniowane zostaną podstawowe założenia:

```
block_size = 20
block_pos = [width // 2, height // 2]
```

UWAGA: Operator `//` oznacza **dzielenie bez reszty**, ponieważ do ustalenia pozycji konieczne jest wskazanie konkretnego piksela, bez ewentualnej części po przecinku. W powyższym przypadku zdefiniowany zostaje punkt **środkowy** utworzonego okna gry.

1. Na początku w pętli gry należy przygotować obsługę klawiszy góra / dół

```
while running:
    for event in pygame.event.get():
        if event.type == pygame.QUIT:
            running = False
        if event.type == pygame.KEYDOWN:
            if event.key == pygame.K_UP:
                block_pos[1] -= block_size
            if event.key == pygame.K_DOWN:
                block_pos[1] += block_size
```

2. Następnie, wewnątrz pętli `running` (po sprawdzeniu zdarzeń, za częścią „`for event in ...`”) warto sprawdzić, czy rysowany kwadrat nie przekracza granic okna gry. W tym celu wykorzystana zostaje funkcja `min()` - w przypadku gdy pozycja bloku jest większa niż rozmiar okna to zwrócony zostaje rozmiar okna, a następnie funkcja `max()` - w przypadku gdy pozycja bloku jest mniejsza od zera to zwrócone zostanie zero.

```
block_pos[1] = max(0, min(block_pos[1], height - block_size))
```

3. W kolejnym kroku można rozpocząć rysowanie. Będzie się ono odbywać klatka po klatce, od nowa po każdej iteracji pętli gry. W tym celu należy najpierw „wyczyścić” całe pole gry wypełniając je jednolitym kolorem - w przeciwnym wypadku poszczególne klatki nakładałyby się na siebie!

```
game_view.fill("white")
```

4. Rysowanie kwadratu odbywa się za pomocą `pygame.draw.rect()`. Pozycja bloku zostaje odczytana z listy `block_pos` (pierwszy element to współrzędna szerokości, a drugi wysokości).

```
pygame.draw.rect(game_view, "green", (block_pos[0],  
block_pos[1], block_size, block_size))
```

UWAGA: Pamiętaj, że w programowaniu numerację elementów listy rozpoczynamy od zera! Pierwszy = [0], drugi = [1], itd.

5. Na koniec konieczne jest odświeżenie okna gry, w celu ponownego narysowania jego zawartości.

```
pygame.display.update()
```

Zadanie 2

Utwórz **nowy** projekt. Wykorzystaj **kod z instrukcji** (pełny kod źródłowy znajduje się na końcu instrukcji). Aktualny stan projektu obsługuje ruch kwadratu **w górę i w dół**. Na podobnej zasadzie, wykonaj obsługę ruch **w lewo i prawo** (miejsce na jego pozycję zostało już uwzględnione w tablicy `block_pos`). Pamiętaj o ograniczeniu możliwości przesuwania kwadratu poza **granice okna gry!**

ROZSZERZENIE: Wykonaj część podstawową, a następnie zmodyfikuj kod w taki sposób, aby blok poruszał się **w trybie ciągłym** w określonym kierunku. W tym celu:

1. Utwórz **trzeci warunek** początkowy (obok rozmiaru bloku i jego położenia) określający jego **kierunek** ruchu

```
block_dir = [block_size, 0] #blok przesuwa się w lewo
```

2. W zdarzeniach klawiatury zamień przesuwanie na **zmianę kierunku** w `block_dir`
3. Przed sprawdzeniem pozycji (w granicach okna) konieczna będzie **zmiana aktualnej pozycji** bloku o krok określony w `block_dir`
4. Po narysowaniu obiektu, ustaw **odświeżanie** na **10 FPS**

```
pygame.time.Clock().tick(10)
```

Rozszerzenie

Nazwy funkcji

Python (jak prawie każdy język programowania) posiada wytyczne określające „poprawny” sposób pisania kodu. Zgodnie z nimi, nazwy funkcji powinny być napisane małymi literami, a znajdujące się w nich słowa rozdzielone _ (to tak zwany snake_case)

```
def draw_rectangle(x, y):
```

```
def draw_Rectangle(x, y):
```

```
def drawrectangle(x, y):
```

Właściwe nazywanie funkcji poprawia czytelność kodu, a także późniejsze jego zmiany. Ułatwia to też współpracę w ramach zespołu - pozostali programiści będą wiedzieli „co robi” dana funkcja bez konieczności zagłębienia się w kod. Z tego powodu wszystkie nazwy powinny opisywać DOKŁADNIE TO co robi funkcja, bez używania skrótów, a tym bardziej nazw jednoliterowych!

Który z poniższych przykładów jest najczytelniejszy?

```
def calculate_average(grades_list: String):
```

```
def calc_avg(grades):
```

```
def c_a(x):
```

Wskazówka: Nie zawsze mniejsza ilość „treści” oznacza lepszy kod. Czasami lepiej napisać „więcej”, a dzięki temu zaoszczędzić czas konieczny na szukanie i „odnajdywanie się” w (nawet własnym) kodzie.

Zauważ, że dobrze nazwana funkcja nie wymaga komentarzy / opisów.

Typowanie

Python nie wymaga „typowania” zmiennych - czyli określania „z góry” typu danych, które będą w niej przechowywane. Dobrą praktyką jest jednak typowanie zmiennych znajdujących się wewnątrz funkcji. Stanowi to dobrą dokumentację kodu (od razu informuje jakie dane funkcja przyjmuje), a także umożliwia środowisku programistycznemu na podpowiedzi oraz sprawdzenie przekazywanych parametrów pod kątem potencjalnych błędów.

```
def create_player(name: str, level: int)
```

Sytuacja wygląda tak samo w przypadku zwracania wartości przez funkcje.

```
def add_numbers(a: int, b: int) -> int:  
    return a + b
```

UWAGA: Jednoliterowe nazwy są **dopuszczalne** w przypadku tak oczywistych nazw zmiennych jak powyższy przykład. Kod „sam się dokumentuje”.

W przypadku bardziej rozbudowanych typów danych jak **listy**, **krotki** (tuple), itp. warto skorzystać z biblioteki **typing**. Umożliwia ona bardziej dokładne wskazanie jaki typ danych znajduje się np. **wewnątrz listy**. Należy jednak pamiętać, że typy danych z biblioteki **typing** rozpoczynamy od **WIELKIEJ** litery.

```
from typing import List
```

```
def sum_elements(numbers: List[int]) -> int:  
    return sum(numbers)
```

Funkcje lambda

Funkcja lambda (lub wyrażenie lambda) to **mała, anonimowa funkcja**, którą można szybko utworzyć bez konieczności definiowania jej za pomocą słowa kluczowego **def**. Ma postać **jednego wyrażenia**, które może przyjąć **dowolną ilość argumentów**. Funkcje lambda są idealne do **szybkiego, jednorazowego użycia**. Struktura funkcji lambda to:

lambda parametry: wyrażenie

Przykłady funkcji lambda:

1. Podniesienie liczby x do kwadratu

```
kwadrat = lambda x: x**2  
print(kwadrat(5)) #25
```

2. Dodanie 5 do parametru y

```
wynik = lambda y: y + 5  
print(wynik(10)) #15
```

3. Mnożenie dwóch liczb

```
mnozenie = lambda a, b: a * b  
print(mnozenie(2, 3)) #6
```

4. Podniesienie każdego elementu listy do potęgi 2

```
lista_liczb = [1, 2, 3, 4]  
potegowanie = lambda x: [i**2 for i in x]  
print(potegowanie(lista_liczb)) #[1, 4, 9, 16]
```

UWAGA: Powyższy przykład wyrażenia lambda zawiera w sobie także pętlę **for in**, która pozwala na iterację przez wszystkie elementy listy

Funkcje lambda są najczęściej wykorzystywane do szybkich operacji na listach (np. sortowanie, przekształcanie, itp.), a także jako elementy algorytmów oraz do obsługi zdarzeń. Praktycznie wszystkie praktyczne zastosowania opierają się na analizie danych (w szczególności przetwarzania z zakresu Big Data).

Kod źródłowy

Przesuwanie bloku w górę i w dół

```
import pygame

pygame.init()

width, height = 500, 500
game_view = pygame.display.set_mode((width, height))
pygame.display.set_caption("Block Movement")

block_size = 20
block_pos = [width // 2, height // 2]

running = True
while running:
    for event in pygame.event.get():
        if event.type == pygame.QUIT:
            running = False
        if event.type == pygame.KEYDOWN:
            if event.key == pygame.K_UP:
                block_pos[1] -= block_size
            if event.key == pygame.K_DOWN:
                block_pos[1] += block_size

    block_pos[1] = max(0, min(block_pos[1], height - block_size))

    game_view.fill("white")
    pygame.draw.rect(game_view, "green", (block_pos[0],
                                           block_pos[1], block_size, block_size))
    pygame.display.update()

pygame.quit()
```